

Milieuwetgeving – Groene wetten

Inhoud en doel vak

1. Eerste kennismaking met wetgeving op gebied van milieu (Trede 9)
 - Wet milieubeheer (**Wm**)
 - Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (**WABO**)
 - Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (**BARIM**) = **Activiteitenbesluit**
2. Groene wetgeving
 - **Natuurbeschermingswet** (1998)
 - Flora- en Faunawet / Boswet
 - Beide ingetrokken op: 1 januari 2017
3. Algemene wet bestuursrecht (**Awb**):
 - Deze wet bevat algemene regels voor de verhouding tussen de overheid en de individuele burgers, bedrijven en dergelijke.

Studiemateriaal en eisen

1. Theoriebundel (2017)

- Op wiki en teams
- Uitleg theorie
- Vragen (behandelen we in de les)

2. Powerpoints

- Samenvatting bundel met actuele informatie
- Antwoorden op vragen

3. Opdrachten

- Trede 9 (verslag met analyse of een bedrijf voldoet aan de geldende wetten en regels)
- Trede 10 (verslag van 2 bezoeken aan een bestuursrechtbank)

4. Toets

- Met vragen uit theoriebundel

MILIEU WETGEVING GROENE WETGEVING

INLEIDING

Inhoud hoofdstuk 2

1. Historisch overzicht ontwikkeling milieurecht (vanaf Hinderwet in 1875 tot en met de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer in 1993);
2. Sectorale milieuwetgeving;
3. Integrale milieuvergunning;
4. Relatie Wet milieubeheer en andere (inter)nationale milieuregelgeving;
5. Hoe kan beleid (plannen en dergelijke) wetgevingsprocessen kan sturen.

Boeren klagen soms over allerlei milieu regels waar ze zich aan te houden hebben. Wat bedoelen ze dan?

Historische ontwikkeling

1. 1850: start industriële samenleving
 - Toenemend gebruik milieugevaarlijke stoffen (steenkol, olie)
 - Eerste milieuproblemen in grote steden
 - Afval
 - Luchtverontreiniging
 - Binnenklimaat
 - Ziektes door open riolen
2. Eerste milieuwet: Hinderwet (1875)
 - Voorkomen hinder door bedrijven
 - Geen milieumaatregelen mogelijk
3. Urgentienota Milieuhygiëne (1972)
 - Aanvulling op Hinderwet
 - Sectorale milieuwetgeving gericht op het saneren van verontreiniging van het oppervlaktewater, lucht- en bodem.

Sectorale wetgeving

Urgentienota Milieuhygiëne (1972);

1. sector water de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo);
2. sector lucht de Wet inzake de luchtverontreiniging (Wlv);
3. sector bodem de Wet bodembescherming (Wbb);
4. sector geluid de Wet geluidhinder (Wgh);
5. sector afvalstoffen de Afvalstoffenwet (Aw), enzovoorts

Probleem:

1. Deeloplossingen
2. Onoverzichtelijk
3. Adhoc en probleemgericht
4. Problemen verschuiven:
 - Ammoniakprobleem wordt verplaatst van lucht naar bodem en grondwater.

Integrale Milieuwetgeving

1. Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (WABM, 1980)
 - Met regelingen voor vergunningsprocedures voor sectorale wetten
 - Later uitbreiding tot echte milieuwet
2. Nu genoemd: **Wet milieubeheer** (Wm, 1993)
 - Aanbouwwet (met aanvullende hoofdstukken: 22)
 - Kaderwet/Raamwet (specifiekere uitwerking in AMvB's zoals BOR)
 - Voor inrichtingen (bedrijven)
 - Integratie van alle sectorale wetgeving
 - Norm centraal: zorgplicht voor het milieu (art. 1.1a Wm)
 - bij het stellen van vergunningsvoorschriften moet van een zo hoog mogelijk beschermingsniveau voor het milieu worden uitgegaan;
 - de overheid moet regelmatig nagaan of een vergunning nog wel 'bij de tijd' is. Dit noem je de actualiseringsplicht.

Kleurcategorieën

1. Grijs:

- Milieuhygiënische regelgeving voor **BODEM - GELUID - AFVAL - LUCHT – VEILIGHEID**
- **Doel: beschermen milieukwaliteit voor inrichtingen (bedrijven)**

2. Blauw:

- Waterkwaliteits- en waterkwantiteitsregelgeving voor **OPPERVLAKTEWATER**
- **Doel: bescherming kwaliteit en hoeveelheid water**

3. Groen:

- Natuurbeschermingsregelgeving voor **FLORA – FAUNA – BOS – NATUURGEBIEDEN**
- **Doel: bescherming van de natuur**

4. Rood:

- Ruimtelijke ordeningsregelgeving voor **RUIMTELIJKE ORDENING – BESTEMMINGSPLAN – BOUWEN – AANLEGGEN**
- **Doel: Reguleren gebruik van grond**

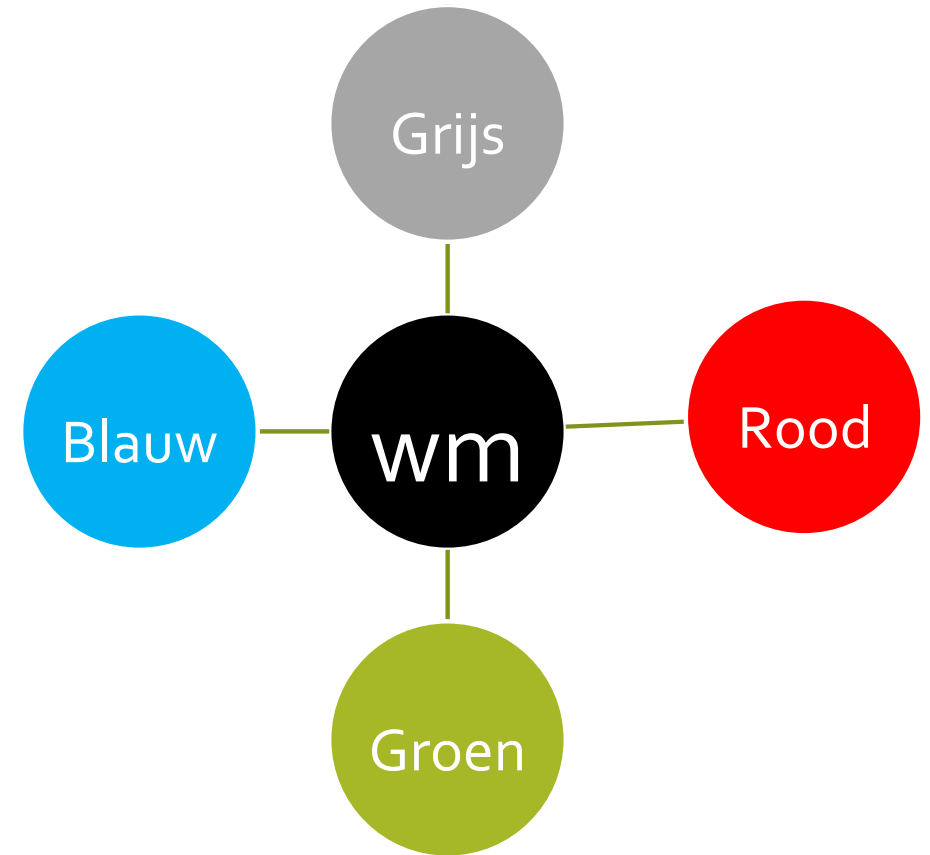

Integrale milieuvergunning

- Wet milieubeheer is integrale milieuwet
- Op grond van Art. 1, lid 2 ook integrale milieuvergunningen
- Bijvoorbeeld:
 1. doelmatige verwijdering van afvalstoffen,
 2. gebruik van energie en grondstoffen
 3. verkeer van personen en goederen naar de inrichting

Onderscheid in:

Grijs - Rood – Groen - Blauw

Wet milieubeheer en internationale wetten

1. Europese Unie maakt veel milieuwetgeving
 - Verordeningen = wetten
 - Richtlijnen = uitvoering in het land zelf
2. Europese wetgeving gaat boven nationale wetgeving
3. Regels EG-verdrag:
 1. behoud, bescherming en verbetering kwaliteit van het milieu;
 2. bescherming gezondheid van de mens;
 3. behoedzaam en rationeel gebruik natuurlijke hulpbronnen;
 4. bevordering op het internationale vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen.

• Europese Verdragen/Richtlijnen

• Landelijke wetten-AMvB-
Ministriële regelingen

• Provinciale verordeningen

• Gemeentelijke verordeningen

Verschillende wetten:

1. WABO: Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (2010)
 - Geïntegreerde wet milieu, ruimte, natuur, bouwen, wonen, monumenten e.d.
 - Eén geïntegreerde vergunning voor meerdere sectoren (bv. bouwen en milieu)
2. Woningwet (2015)
 - Regels voor bouwen sociale woningen
 - Doel is betaalbaar wonen voor lagere inkomens
 - Voor bouwen is bouwvergunning nodig van overheid
 - Aanhoudingsplicht en coördinatieregelingen gelden bij dubbele vergunning:
 - bouwen en milieu
3. Invoeringswet de Ruimtelijke Ordening (2008: samenvoeging oude wetten)
 - Bestemming en gebruik van grond
 - Bestemmingsplannen gemeenten
 - Structuurvisies provincie en rijk

Verschillende wetten:

1. Natuurbeschermingswet (1998)

- beschermt tegen schadelijke activiteiten:
 1. voor het natuurschoon;
 2. voor de dieren en de planten in het beschermd natuurmonument
 3. het beschermd natuurmonument ontsieren;
 4. in strijd zijn met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen.
- Vergunning nodig om schadelijke handelingen te mogen verrichten
- Coördinatieregeling tussen deze en andere vergunningen (vanuit de wet milieubeheer)

2. Waterwet (2009)

- inclusief uitvoeringsregelgevingen = Waterbesluit, Waterregeling en verordeningen van provincies en waterschappen
- Ook één vergunning voor oppervlaktewater

Verschillende wetten:

3. Algemene Wet **Bestuursrecht** (Awb: 1994)

- voor de verhouding tussen de overheid en de individuele burgers, bedrijven en andere organisaties
- met algemene regels en procedures zoals:
 - Wat is een toezichthouder en wat zijn de bevoegdheden?
 - Voor milieu art. 5 van belang voor toezichthouden, bestuursdwang en dwangsom
 - Op welke manier kan een burger bezwaar aantekenen tegen het kappen van een boom en welke stappen moeten door de gemeente doorlopen worden?

4. **Omgevingswet** (2023?)

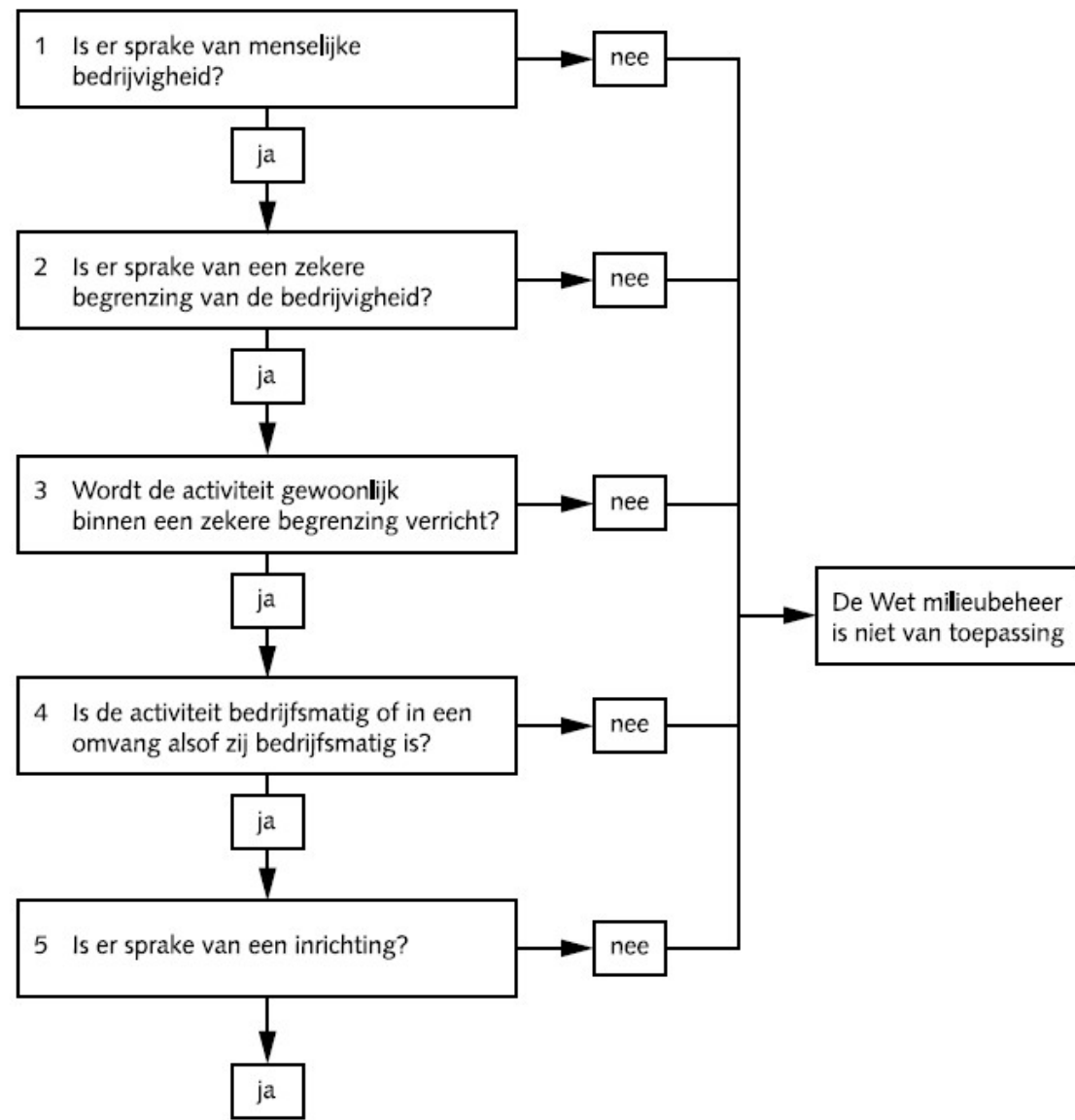
- Moet nog worden ingevoerd met bijbehorende AMvB's
- Bevat fors deel van onderwerpen die nu zijn beschreven in wetten voor milieu, ruimtelijke ordening, bouwen, water, natuur en cultuurhistorie.
- Voorbeelden zijn de Wm, Wabo, Wro en het Activiteitenbesluit WABO (Barim)

Milieubeleid: plannen/programma's

1. Instrumenten waarmee de overheid beleid kan maken
2. Bijvoorbeeld milieubeleidsplannen Wet milieubeheer
 - Op grond van hoofdstuk 4 van de Wm moeten de rijks- en provinciale overheid eenmaal in de vier jaar een milieubeleidsplan vaststellen
 - Daarnaast bijbehorend milieuprogramma voor uitvoering beleid (intern doel) en communicatie met doelgroepen (extern doel)
 - Bijvoorbeeld:
 - het autogebruik verminderen door het invoeren van het rekeningrijden;
 - de ammoniakuitstoot terug dringen door mestwetgeving en opkoopregelingen van agrarisch bedrijven;
 - de overlast van onze nationale luchthaven Schiphol verminderend door het aanleggen van een andere startbaan, het verminderen van het aantal nachtvluchten, enzovoorts.
3. Gemeenten: artikel 4.22 Wm
 - Plicht om iedere 4 jaar een gemeentelijke rioleringsplan vast te stellen

Volgende week

- Hoofdstuk 3: Wet milieubeheer tot 3.4
- Maken vragen 16-30

Vragen 1-4:

Historisch overzicht en sectorale wetgeving

1. Welke wet wordt de oudste milieuwet van ons land genoemd en waarom?
2. Wat wordt verstaan onder sectorale wetgeving?
3. Noem twee bezwaren tegen sectorale wetgeving.
4. Welke wet is de voorloper van de Wm?

Antwoorden 1-4

1. Welke wet wordt de oudste milieuwet van ons land genoemd en waarom?
 - Hinderwet stamt uit 1875
2. Wat wordt verstaan onder sectorale wetgeving?
 - Dat is milieuwetgeving welke regels stelt per sector. Een sector is dan Lucht, water, geluid, bodem enz.
3. Noem twee bezwaren tegen sectorale wetgeving.
 - Onoverzichtelijk. Deeloplossingen
4. Welke wet is de voorloper van de Wm?
 - Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (WABM)

Vragen 5-9: Grijze en rode wetgeving

5. Welke wet(ten) heb je naast de Wm in ieder geval nodig om de vraag van Haan te kunnen beantwoorden?
6. Welk gemeentelijk stuk ga je samen met Haan raadplegen?
7. Haan vraagt de voor de bouw van de kippenschuur benodigde vergunning op grond van de Woningwet aan. Wat is de relatie tussen de Ww en de Wm?
8. Wat is het gevolg als de vergunning op grond van de Wm eerder wordt verleend dan de bouwvergunning?

In de huidige woningwet is veel aandacht voor de rol van de woningcorporaties.

9. Zoek een coöperatie in jouw eigen buurt en geef de naam.
 - Wat is de reden dat de coöperaties zo goed “in de gaten” worden gehouden?

Antwoorden 5-9: Wet milieubeheer en woningwet: grijze en rode wetgeving

De heer Haan wil een kippenfokkerij starten. Hiervoor is een vergunning op grond van de Wm verplicht (professioneel bedrijf).

5. Welke wet(ten) heb je naast de Wm in ieder geval nodig om de vraag van Haan te kunnen beantwoorden?
 - Woningwet: er moet worden gebouwd: bouwvergunning
 - Wet op de ruimtelijke ordening: past het in het bestemmingsplan
6. Welk gemeentelijk stuk ga je samen met Haan raadplegen?
 - Bestemmingsplan en/of er extra regels van kracht zijn of hij wellicht tegen een natuurgebied ligt. (denk aan uitstoot N)
7. Haan vraagt de voor de bouw van de kippenschuur benodigde vergunning op grond van de Woningwet aan. Wat is de relatie tussen de Ww en de Wm?
 - Er is een coördinatieregeling: Je kunt niet een bouwvergunning krijgen als er (nog) geen milieuvergunning is. Dit is gecombineerd in de omgevingsvergunning: Eén vergunning voor alles.

Antwoorden 5-9: **Woningwet** (rode wetgeving)

8. Wat is het gevolg als de vergunning op grond van de Wm eerder wordt verleend dan de bouwvergunning?
- Moet je wachten. Artikel 20.8 Wm bepaalt dat de milieuvergunning niet eerder in werking treedt dan nadat de betrokken bouwvergunning is verleend.

In de huidige woningwet is veel aandacht voor de rol van de woningcorporaties.

9. Zoek een coöperatie in jouw eigen buurt en geef de naam.
- <https://www.woningcorporaties.nl/>
 - Wat is de reden dat de coöperaties zo goed “in de gaten” worden gehouden?
 - De bestuurders hebben in het verleden het vele geld in oneigenlijke zaken gestoken om het rendement zo goed mogelijk te maken. Dit is vaak misgegaan en geld van de burgers is verdampt. Ook verrijkte bestuurders zichzelf.

Stellingen: juist of onjuist; motiveer keuze

10. In het nationaal milieubeleidsplan geven de ministers onder meer aan in hoeverre het voorgenomen beleid is afgestemd op het nationale waterhuishoudingbeleid.
11. De hierboven bedoelde ministers zijn de Minister van Verkeer en Waterstaat, van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en van Economische Zaken.
12. De gemeenteraad is volledig autonoom (zelfstandig) in het vaststellen van een gemeentelijk milieubeleidsplan.
13. Bij de voorbereiding van een rioleringsplan betrekken Burgemeester en Wethouders in elk geval de inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid.
14. Op grond van hoofdstuk 4 "Plannen" van de Wm kan op gemeentelijk niveau ten opzichte van nationaal en provinciaal niveau een extra milieuprogramma worden vastgesteld.
15. De gemeenteraad kan evenals Provinciale Staten een milieubeleidsplan vaststellen.

Antwoorden stellingen

10. In het nationaal milieubeleidsplan geven de ministers onder meer aan in hoeverre het voorgenomen beleid is afgestemd op het nationale waterhuishoudingbeleid.
 - Juist, artikel 4.3, vierde lid, Wm.
 - In het plan geven Onze Ministers voorts aan in hoeverre het voorgenomen beleid is afgestemd op, dan wel leidt tot aanpassing van het nationale waterbeleid en het nationale natuurbeleid enz.
11. De hierboven bedoelde ministers zijn de Minister van Verkeer en Waterstaat, van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en van Economische Zaken.
 - Onjuist, artikel 4.1 Wm; de genoemde + Minister VROM.
 - Artikel 4.1: In dit hoofdstuk wordt onder Onze Ministers verstaan: Onze Minister, te samen met Onze Ministers van Verkeer en Waterstaat, van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Economische Zaken, en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor zover het onderdelen van het milieubeleid betreft, die tot hun verantwoordelijkheid behoren
12. De gemeenteraad is volledig autonoom (zelfstandig) in het vaststellen van een gemeentelijk milieubeleidsplan.
 - Ja, de gemeenteraad kan evenals Provinciale Staten een milieubeleidsplan vaststellen.

Antwoorden stellingen

13. Bij de voorbereiding van een rioleringsplan betrekken Burgemeester en Wethouders in elk geval de inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid.
- Onjuist, artikel 4.23 Wm; daar staat wie ze erbij moeten betrekken.
14. Op grond van hoofdstuk 4 "Plannen" van de Wm kan op gemeentelijk niveau ten opzichte van nationaal en provinciaal niveau een extra milieuprogramma worden vastgesteld.
- Extra is een beetje lastig woord, dwz al extra bovenop het landelijke/provinciale beleid: JA:
 - Artikel 4.16 De gemeenteraad kan een gemeentelijk milieubeleidsplan vaststellen, dat met het oog op de bescherming van het milieu richting geeft aan door de gemeenteraad onderscheidenlijk burgemeester en wethouders te nemen beslissingen.
15. De gemeenteraad kan evenals Provinciale Staten een milieubeleidsplan vaststellen.
- Juist, artikel 4.16, eerste lid, Wm: "de gemeenteraad kan...", enzovoorts.

